ויאבק איש עמו כו׳

«وصارع رجلٌ معه»

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق

LikuteiTorah.com

الباراشا الحاسيدية

/likuteitorah.com/ar/torah-ohr/vayishlach/6

1 **ויאבק איש עמו כו׳. הנה נודע שמלחמה זו היא מלחמת הס״מ** [הסמאל] **בסטרא דקדושה. וכענין מלחמה לה׳ בעמלק**

«وصارع رجلٌ معه»، إلخ. ومن المعلوم أن هذه المعركة هي معركة **ס״מ** (Samael) ضدّ جانب القداسة، على نحو ما جاء في معنى قوله: «إنّ **ה׳** يحارب عماليق».

וכנודע מן הפרדס שמה שנגע בכף ירך יעקב. דפגים אתר דנבואה עד דאתא שמואל ותקן הנצח כמ״ש וגם נצח ישראל לא ישקר.

وكما هو معروف من Pardes (**פרדס**)، فإن ما لمسه في تجويف فخذ يعقوب أفسد موضع النبوّة، إلى أن جاء شموئيل (**שמואל**) وأصلح النصر (**נצח**, Netzach)، كما ورد: «وأيضًا، فإنّ أبديّ إسرائيل (**נצח**) لا يكذب».

2 **ולכאורה אינו מובן איך יתכן להיות הס״מ** [הסמאל] **נלחם נגד הקדושה והלא כל עיקר חיות הקליפות הוא מהקדושה וכענין לא כאברהם שיצא ממנו ישמעאל כו׳ מותרי החסד כו׳.**

للوهلة الأولى، لا يتضح كيف يمكن لسماييل (**הס״מ**) أن يحارب القداسة. أليس جوهر قوة الحياة كلها لدى القشور (**קליפות**, kelipos) مستمدًّا من القداسة؟ كما في قول: «ليس كإبراهيم (**אברהם**)، الذي خرج منه إسماعيل (**ישמעאל**)، إلخ»، [من] فائض الإحسان (**חסד**, Chesed)، إلخ.

ולע״ל [ולעתיד לבוא] **כשיבורר אזי כתיב ואת רוח הטומאה אעביר כו׳. חיל בלע ויקיאנו. בלע המות לנצח.**

وفي الزمن الآتي، حين [يُصفّى]، كُتب: «وسأزيل روح النجاسة»، إلخ؛ «ابتلع ثروةً، وسيقيئها»؛ «وسيبتلع الموت إلى الأبد».

3 **והיה כלא היה. וכתי׳** [וכתיב] **עת אשר שלט האדם באדם לרע לו. ואיך יהי׳** [יהיה] **יכולת בידו להלחם כו׳.**

«وسيكون كأنه لم يكن». وقد كُتب: «وقتٌ تسلّط فيه الإنسان على الإنسان لضرر المتسلِّط نفسه». فكيف تكون له القدرة على القتال، إلخ؟

אך הענין הוא כי הנה המאציל העליון ב״ה הוא סוכ״ע ולפניו כחשכה כאורה. שממית בידים תתפש והיא בהיכלי מלך שאינה תופסת מקום ויכולה להיות גם בהיכלי מלך ואינו חושש.

أما التفسير فهو أن المفيض الأعلى، **ב״ה**، هو النور المحيط بجميع العوالم (**סובב כל עלמין**, sovev kol almin)، وأن الظلمة والنور سواء عنده. [وهكذا] «تتمسك العنكبوت بيديها، وتكون في قصور الملك»: فهي لا تشغل حيزاً، ولذلك يمكنها أن تكون حتى في قصور الملك، ولا يأبه بها.

4 **וכמ"ש ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל. שלפני מלך מלך לבנ"י** [לבני ישראל] **היו מלכי ארץ אדום ג"כ אלא דהיינו דוקא לפני מלך מלך לבנ"י** [לבני ישראל]**.**

كما كُتب: «وهؤلاء هم الملوك الذين ملكوا في أرض أدوم قبل أن يملك ملك على بني إسرائيل». أي: قبل أن يملك ملك على بني إسرائيل، كان في أرض أدوم أيضًا ملوك، لكن ذلك كان فقط قبل أن يملك ملك على بني إسرائيل.

אבל אח"כ הרי כתיב מלך אין באדום כו' לפי שנמשך להיות צמצום באוא"ס [באור אין סוף] **ב"ה שלא יומשך הפנימי'** [הפנימיות / הפנימית] **כ"א לסטרא דקדושה דוקא יאר ה' פניו אתנו סלה.**

لكن بعد ذلك، كُتب: «لم يكن في أدوم ملك»، إلخ، إذ جرى الانكماش (tzimtzum ,**צמצום**) في النور اللانهائي (Or ,**אור אין סוף** Ein Sof)، تبارك وتعالى، لكي لا يُستمدّ البعد الباطني (pnimiyus ,**פנימיות**) إلا إلى جانب القداسة وحده: «ليجعل **ה'** (**הוי'** / **שם הוי'**, Havayah) وجهه يشرق معنا، سلاه (Selah ,**סלה**)».

והקליפות מקבלים מבחי' אחוריים כמאן דשדי בתר כתפוי ונק' אלקים אחרים לפי שישראל ממשיכים כך להיות אור א"ס שורה דוקא במי שבטל כו'.

وتتلقى القشور (kelipos ,**קליפות**) من المستوى الخلفي (achorayim ,**אחוריים**)، كمن يلقي [شيئًا] خلف كتفيه، وتُسمّى «آلهة أخرى» (elokim acherim ,**אלקים אחרים**)، لأن إسرائيل يستجلب [النور] إلى أسفل على هذا النحو، بحيث لا يستقرّ النور اللانهائي إلا على من بلغ إبطال الذات (bittul ,**ביטול**)، إلخ.

5 **והנה תחלת הבטול הוא בחב"ד** [בחכמה בינה ודעת] **שהם הם בחי' בטול ממש**

والآن، يبدأ إبطال الذات (bittul ,**ביטול**) في الحكمة (Chochmah ,**חכמה**)، والفهم (Binah ,**בינה**)، والمعرفة (Daas ,**דעת**)، وهي نفسها مرتبة **ביטול** المحض.

ואח"כ נמשך למדות שהן נמשכין מחב"ד [מחכמה בינה ודעת] **ע"י התבוננות שנתהווה בחי' התפעלות הלב באהוי"ר** [באהבה ויראה] **מפני שמתבונן בגדולת א"ס ב"ה ואינן עצמות הבטול ממש כמו חב"ד** [חכמה בינה ודעת]

ثم يمتدّ إلى الصفات الوجدانية (middos ,**מדות**)، المستمدّة من **חכמה** و**בינה** و**דעת** عن طريق التأمّل، الذي ينشأ عنه انفعال القلب بالحب والخشية (ahavah v'yirah ,**אהבה ויראה**)، لأن المرء يتأمّل عظمة **אין סוף** المبارك؛ غير أنها ليست جوهر **ביטול** نفسه، بخلاف **חכמה** و**בינה** و**דעת**.

ואח״כ לנו״ה [לנצח והוד] **שהן בחי׳ ירידה יותר גדולה שאין זה אלא בחי׳ התפשטות ממנו ולזולתו להוציא מכח אל הפועל ממש להשפיע לזולתו ללמד לאחרים או ליתן צדקה כו׳.**

ثم [يمتدّ] إلى النصر (Netzach ,**נצח**) والبهاء (Hod ,**הוד**)، وهما انحدار أشدّ، إذ ليس هذا إلا امتدادًا من المرء إلى غيره، لإخراج ما بالقوة إلى الفعل حقًّا، ولإعطاء الغير: كتعليم الآخرين أو إعطائهم الصدقة (tzedakah ,**צדקה**)، وما إلى ذلك.

6 **ואעפ״כ** [ואף על פי כן] **נמשך בהן בחי׳ בטול לאוא״ס** [לאור אין סוף] **ב״ה עד שנמשך למל׳ דעשיה שהיא סוף הקדושה ונכללת בבחי׳ בטול ומשם יפרד להיות עלמא דפרודא בבחי׳ יש ודבר בפ״ע** [בפני עצמו] **וקרו לי׳ אלהא דאלהיא שתופסים מקום לעצמם.**

ومع ذلك، يمتدّ فيها مستوى أو جانب (bechinah ,**בחינה**) من إبطال الذات (bittul ,**ביטול**) إزاء النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، تبارك هو، حتى يُنزَل إلى الملكوت (Malchus ,**מלכות**) في عالم الفعل (Asiyah ,**עשיה**)، وهو نهاية القداسة و[ما يزال] مندرجًا في مستوى إبطال الذات. ومن هناك يتشعّب ليصير عالم الانفصال، بهيئة وجود (yesh ,**יש**) وشيء قائم بذاته؛ ويسمّونه «ه' الآلهة»، لأنهم يشغلون حيّزًا خاصًا بهم.

וקבלתם הוא רק מאחורי העור דנוקבא דהיינו בחי׳ צירופי אותיות דרך נקבי העור דהיינו בחלל ומקום ריוח שבין צירוף לצירוף כו׳ כנודע.

وتلقّيها إنما يكون من وراء جلد الجانب الأنثوي / صفة الملكوت (Nukva ,**נוקבא**)، أي من تراكيب الحروف عبر مسام الجلد؛ أي من الخلاء والفسحة الفاصلة بين تركيب وآخر، إلخ، كما هو معلوم.

7 **והנה כתיב אם תגביה כנשר כו׳ שהן מגביהים א״ע** [את עצמו] **בחוצפה וגסות הרוח כו׳.**

وها هو مكتوب: «وإن حلّقتَ عاليًا كالنسر...»؛ فهم يرفعون أنفسهم بوقاحة وكِبْر النفس، إلخ.

וענין חוצפה זו למעלה היא שרוצים לינק מאא״ס [מאור אין סוף] **ב״ה שלא ע״י הקדושה שהיא המשכת הבטול הנמשך ע״י ישראל כי מזה אין להם יניקה רק מאחורי העור דנוקבא אלא רוצים שיושפע להם אוא״ס** [אור אין סוף] **ממש שלפניו כחשכה כאורה שאין בחי׳ הבטול תופס מקום כלל לפניו.**

وأما معنى هذه الوقاحة في العوالم العلوية فهو أنهم يريدون أن يتغذّوا من النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، تبارك وتعالى، لا عن طريق القداسة، التي تتمثّل في إنزال إبطال الذات (bittul ,**ביטול**) الذي ينزله بنو إسرائيل؛ إذ لا ينالون من ذلك إلا غذاءً من وراء جلد الجانب الأنثوي / صفة الملكوت (Nukva ,**נוקבא**). بل يريدون أن يفيض إليهم **אור אין סוף** ذاته، الذي تكون الظلمة كالنور أمامه، إذ إن مستوى أو جانب (bechinah ,**בחינה**) إبطال الذات لا يشغل أمامه أيّ حيّز إطلاقًا.

8 **ואם צדקת כו' וגם שממית היא בהיכלי מלך ומשם יהיה להם יניקה שלא יצטרכו לקבל דרך הקדושה דרך נקבי העור בבחי' שערות וצפרנים כו' רק משם אורידך נאם הוי"ה.**

«إن كنتَ بارًّا...» إلخ؛ وكذلك «والعنكبوت في قصور الملك»؛ ومن هناك يكون لهم ما يتغذّون به، فلا يحتاجون إلى التلقّي عن طريق القداسة، عبر مسامّ الجلد، على هيئة الشعر والأظفار، إلخ. لكن «من هناك أُسقطك، يقول اسم **ה'** (**הוי'** / **שם הוי'**, Havayah)».

כי הוי"ה הוא בחי' השתלשלות צמצום והתפשטות כו' בבחי' עקודים נקודים כו' ומשם אורידך שע"פ סדר ההשתלשלות וצמצום להיות נמשך פנימי' [פנימיות / פנימית] **כו' אין אור א"ס ב"ה שורה אלא במי שבטל כו'.**

فإن اسم **הוי'** / **שם הוי'** هو مستوى سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**، hishtalshelus)، والانكماش والامتداد، إلخ، ضمن مستوى «المقيَّدين» (**עקודים**، Akudim) و«المنقَّطين» (**נקודים**، Nekudim)، إلخ. وقوله: «من هناك أُسقطك» معناه أنه وفق نظام سلسلة العوالم الهابطة والانكماش (**צמצום**، tzimtzum)، ولكي يُنزَّل البعد الباطني (**פנימיות**، pnimiyus)، إلخ، لا يحلّ النور اللانهائي (**אור אין סוף**، Or Ein Sof)، تبارك وتعالى، إلا فيمن يتصف بإبطال الذات (**ביטול**، bittul)، إلخ.

9 **והנה המשכה זו היא ע"י אתערותא דלתתא מבחי' יעקב שהוא המשיך עקודים נקודים כו'.**

والآن، فإن هذا الإمداد إلى الأسفل يأتي بواسطة استثارة من الأسفل (**אתערותא דלתתא**, isarusa dilesata)، من مستوى (**בחינה**, bechinah) يعقوب (**יעקב**)، الذي أنزل مستويات «المخطَّطين» (**עקודים**, Akudim) و«المنقَّطين» (**נקודים**, Nekudim)، إلخ.

דהיינו שיהיה צמצום אוא"ס [אור אין סוף] **דרך הקדושה דוקא ע"י בחי' בטול כו' ולכן ויאבק איש עמו שרצה הס"מ** [הסמאל] **להגביה כנשר כו'.**

أي أن يكون انكماش (**צמצום**, tzimtzum) النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof) عبر طريق القداسة وحدها، من خلال مستوى إبطال الذات (**ביטול**, bittul)، إلخ. ولذلك قيل: «وصارع رجلٌ معه»؛ إذ أراد سمائيل (**סמאל**) أن يحلّق عالياً كالنسر، إلخ.

10 **והנה יעקב מובחר שבאבות והאבות הן הן המרכבה בחי' חג"ת** [חסד גבורה תפארת]

والآن، فإن يعقوب (**יעקב**) هو أفضل الآباء، والآباء هم أنفسهم المركبة، أي مستوى الإحسان (**חסד**, Chesed)، والشدة (**גבורה**, Gevurah)، والجمال (**תפארת**, Tiferes).

שבבחי' בטול עצמו דהיינו בחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] **אין להם אחיזה כו' אלא בחג"ת** [בחסד גבורה תפארת] **שהן מדות ההתפעלות מן הבטול כו' ושם הוא אחיזת זלעו"ז** [זה לעומת זה] **דכר דקליפה נגד ז"א כו'**

ففي مستوى إبطال الذات (bittul, **ביטול**) نفسه، أي مستوى الحكمة (Chochmah, **חכמה**)، والفهم (Binah, **בינה**)، والمعرفة (Daas, **דעת**)، لا موطئ قدم لـ[القشور (kelipah, **קליפה**)]، وما إلى ذلك؛ وإنما يكون لها موطئ قدم في الإحسان والشدة والجمال، وهي الصفات الانفعالية الناشئة عن إبطال الذات، وما إلى ذلك. وهناك يكون التعلّق وفق مبدأ «واحد في مقابل الآخر»: الجانب الذكوري من القشرة في مقابل الوجه المصغّر (**ז"א / זעיר אנפין**, Z'eir Anpin)، وما إلى ذلك.

משא"כ בחב"ד [בחכמה בינה ודעת] **כנודע שכל המקיפים הם מבינה והמקיף הוא דוחה החיצונים וכמבואר מההיכלות שאין בזה לעו"ז** [לעומת זה] **רק נגד ז"ת** [ז' תחתונות] **ולא בהיכל ק"ק** [קדש הקדשים] **שהוא כולל כחב"ד** [כחכמה בינה ודעת] **כו'.**

ولا ينطبق ذلك على الحكمة والفهم والمعرفة؛ إذ من المعروف أن جميع الأنوار المحيطة (makifim, **מקיפים**) مصدرها الفهم، وأن النور المحيط (makif, **מקיף**) يدفع القوى الخارجية. وكما يتضح من شرح الهيخالات (Heichalos, **היכלות**)، لا يوجد في هذا نظير إلا لما يقابل الصفات السبع السفلى؛ وليس في قاعة قدس الأقداس نظيرٌ كهذا، وهي القاعة التي تضم التاج (Keser, **כתר**)، والحكمة، والفهم، والمعرفة، وما إلى ذلك.

ויובן זה אצל האדם שאחר התפלה חולפת ועוברת האהבה כו' לפי שהאהבה היא נעשית פנימית (משא"כ ההתבוננות הוא בחי' מקיף כו') בתפלה.

ويمكن فهم هذا من حال الإنسان: فبعد الصلاة يزول الحب ويمضي، وما إلى ذلك، لأن الحب يصير باطنيًا في الصلاة (أما التأمل فهو من مستوى النور المحيط، وما إلى ذلك).

ושעת התפלה שסוגר עיניו ואינו רואה זה העולם מתעורר אצלו האהבה ההיא משא"כ אחר התפלה שרואה ענייני העולם ותענוגיו כו'.

وفي وقت الصلاة، حين يغمض الإنسان عينيه ولا يرى هذا العالم، يستيقظ فيه ذلك الحب؛ بخلاف ما بعد الصلاة، حين يرى شؤون العالم ولذّاته، وما إلى ذلك.

ואין לך שדוחה את החיצונים אלא מה שהוא בבחי' מקיף היינו שאינו נגבל בכלי שהוא דבר קיים לעד.

ولا شيء يدفع القوى الخارجية إلا ما يكون في مستوى النور المحيط (**מקיף**)، أي ما لا يحدّه وعاء، وهو أمر يدوم إلى الأبد.

וכמ״ש בפ׳ קדש ולזכרון בין עיניך. לפי שפ׳ קדש היא בחי׳ חכמה מוחין דאבא (שם בחי׳ הזכרון) **שמתלבשים באימא מקור המקיפים.**

كما ورد في مقطع Kadesh (**קדש**): «وليكون تذكارًا بين عينيك»؛ لأن مقطع Kadesh هو مستوى الحكمة، أي القوى العقلية (**מוחין**, mochin) للأب (**אבא**, Abba) (وهناك مستوى التذكّر)، وهي تكتسي بالأم (**אימא**, Imma)، مصدر الأنوار المحيطة.

ולכן כתיב במלחמת עמלק לא תשכח. שכחה היא הסתלקות המוחין דאבא שכשמסתלקין מוחין דאבא בבחי׳ המדות שאין להם אלא מוחין דיניקה שם יש זלעו״ז [זה לעומת זה].

ولذلك ورد في شأن حرب عماليق (**עמלק**, Amalek): «لا تنسَ». فالنسيان هو زوال القوى العقلية للأب؛ فعندما تزول تلك القوى العقلية، في مستوى الصفات الوجدانية (**מדות**, middos)، التي ليس لها إلا القوى العقلية لمرحلة الرضاعة (**יניקה**, yenikah)، يكون هناك «واحد في مقابل الآخر».

וזהו ויאבק שהוא מלשון חבוק שהחבוק הוא בידים חסד דרועא ימינא כו׳.

وهذا هو «تصارع» (**ויאבק**, vaye'avek)، وهو من لفظ «العناق» (**חבוק**, chibbuk)؛ إذ يكون العناق بالذراعين: الإحسان (**חסד**, Chesed) هو الذراع اليمنى، إلخ.

כך סיבב גופו בידיו חו״ג [חסד וגבורה] **דהיינו שהלבישו חו״ג** [חסד וגבורה] **של ס״מ** [סמאל] **את גופא דיעקב כדי להפילו ולהמשיך לבו אחריהם**

وهكذا طوّق جسده بذراعيه: **חסד** والشدة (**גבורה**, Gevurah)؛ أي إن **חסד** و**גבורה** لسماييل (**סמאל**, Samael) ألبسا جسد يعقوب (**יעקב**)، لكي يطرحاه ويجذبا قلبه إلى اتباعهما؛

וכמו המדות של נה״ב [נפש הבהמית] **שמלבישין את נפש האלקי׳ ומונעין הדביקות כו׳ ואין התלבשות זו אלא בשעה שמסתלקים מוחין דאבא**

كما أن الصفات الوجدانية (**מדות**, middos) للنفس الحيوانية (**נפש הבהמית**, nefesh habahamis) تكتنف النفس الإلهية (**נפש האלקית**, nefesh elokis) وتمنع تعلّقها [بـ ה׳]، إلخ. ولا يحدث هذا التلبّس إلا حين تنصرف القوى العقلية (**מוחין**, mochin) للأب (**אבא**, Abba)،

וכמארז״ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **צרכי עמך ישראל מרובים ודעתם קצרה פי׳ שכשהדעת מתקצר ומתצמצם בבחי׳ מוחין דיניקה אזי נעשו צרכי עמך מרובים רבים ונפרדים.**

كما قال حكماؤنا **ז״ל**: «حاجات شعبك إسرائيل كثيرة، ومعرفتهم (**דעת**, Daas) قصيرة». أي: حين تقصر **דעת** وتنكمش إلى مستوى **מוחין** في مرحلة الرضاعة، تصبح حاجات شعبك كثيرة ومتعددة ومتفرقة.

11 **ולתאוה יבקש נפרד כו'. ואעפ"כ** [ואף על פי כן] **וירא כי לא יכול לו מפני שיעקב הוא י' עקב היינו הארת יסוד אבא**

«المنفصل يطلب الشهوة»، إلخ. ومع ذلك، «رأى أنه لم يستطع أن يغلبه»، لأن يعقوب (**יעקב**) هو يود عقيب، أي حرف يود [و] عَقِب (**י' עקב**، yud eikev)، أي إشراق الأساس (**יסוד**، Yesod) للأب (**אבא**، Abba).

שהוא שרש האצי' שיעקב הוא שהמשיך כל בחי' עקודים נקודים כו' שהיו תחלה תחת ממשלת לבן.

وهو جذر عالم الانبثاق (**אצילות**، Atzilus)؛ إذ إن يعقوب هو الذي أنزل جميع مستويات المقيَّدين (**עקודים**، Akudim) والنقاط (**נקודים**، Nekudim)، إلخ، التي كانت في البداية تحت سلطان لابان (**לבן**).

12 **וללבן שתי בנות לאה ורחל ויעקב הפכם לקדושה כו'. ונמשך גם במדותיו בחי' בטול ממוחין דאבא**

وكان للابان (**לבן**) ابنتان، ليئة (**לאה**) وراحيل (**רחל**)، فحوّلهما يعقوب (**יעקב**) إلى القداسة، إلخ. وامتدّ أيضًا إلى الصفات الوجدانية (**מדות**, middos) إبطال الذات (**ביטול**, bittul) الصادر عن القوى العقلية (**מוחין**, mochin) للأب (**אבא**, Abba).

ולא יכול לנגוע רק בכף הירך שהיא השפעה שממנו ולחוץ ששם הארת הבטול מועטת כנודע שכליו' [שכליות] **מבשלין הזרע שנעשה גשמיות כו'.**

ولم يستطع أن يمسّ [شيئًا] سوى تجويف الفخذ، وهو الإمداد الصادر منه إلى الخارج، حيث يكون إشراق **ביטול** ضئيلًا؛ كما هو معروف، فإن الكليتين تنضجان المنيّ، الذي يصير ماديًا، إلخ.

13 **ובזה טעה הס"מ** [הסמאל] **שכסבור שיעקב אינו אלא מרכבה לחג"ת** [לחסד גבורה תפארת] **אבל באמת שרש יעקב ויסודתו בהררי קדש חכ'** [חכמה] **עלאה יסוד אבא מוח הזכרון כו'**

وهنا أخطأ سَمائيل (**ס"מ**، Samael)، إذ ظنّ أن يعقوب (**יעקב**) ليس إلا مركبةً للإحسان (**חסד**، Chesed)، والشدة (**גבורה**، Gevurah)، والجمال (**תפארת**، Tiferes)؛ لكن في الحقيقة، فإن أصل يعقوب و«أساسه في الجبال المقدسة» هو الحكمة العليا (**חכמה**، Chochmah)، والأساس (**יסוד**، Yesod) للأب (**אבא**، Abba)، أي قوّة التذكّر، إلخ.

והנה מלחמה זו היא בזלעו"ז [בזה לעומת זה] **בבחי' דכר דקליפה שכנגד ז"א ועד"ז יש זלעו"ז** [זה לעומת זה] **בבחי' מל' דקליפה כו'.**

والآن، فهذه الحرب هي «واحد بإزاء الآخر» في مرتبة الذكر من القشرة، المقابلة للوجه المصغّر (**ז"א / זעיר אנפין**، Z'eir Anpin)؛ وعلى هذا النحو أيضاً يوجد «واحد بإزاء الآخر» في مرتبة الملكوت (**מלכות**، Malchus) من القشرة، إلخ.

14 **וזהו ההפרש שבין עפר לאבק שנז'** [שנזכר] **בזוהר כי הנה ד' יסודות ארמ"ע** [אש רוח מים עפר] **העפר היא תחתונה שבכולם ואש רוח מים הם הגבוהים יותר**

وهذا هو الفرق بين التراب (**עפר**، afar) والغبار (**אבק**، avak) المذكور في الزوهار (**זהר**). فمن بين العناصر الأربعة: النار والهواء والماء والتراب، التراب هو أدناها جميعًا، أما النار والهواء والماء فهي أعلى منه.

ואעפ"כ [ואף על פי כן] **כולם אין מצמיחים פירות רק הכל היה מן העפר. והטעם כי העפר הוא מבחי' מל'. ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן.**

ومع ذلك، لا يُنبت أيٌّ منها ثمارًا، بل إن كل شيء كان من التراب. والسبب أن التراب من مستوى الملكوت (**מלכות**، Malchus). [كما هو مكتوب:] «ومن التراب الذي يكون على أرضية المسكن (**משכן**، Mishkan)».

ובקדושה היא בחי' התכללות ונעוץ תחלתן בסופן דייקא וכנודע מ"ש אני ראשון ואני אחרון שהמל' הוא כתר אנ"י אותיות אי"ן (והחכמה מאין תמצא כי אי"ן הוא בחי' כתר)

وفي القداسة، توجد صفة التداخل بعضها في بعض، و«بدايتهم مغروسة في نهايتهم» على وجه التحديد؛ كما هو معروف في ما كُتب: «أنا الأول وأنا الآخر»، أي إن الملكوت هو التاج (**כתר**، Keser)، لأن كلمة «أنا» (**אני**، ani) تتكوّن من حروف «عدم» (**אין**، ayin) (و«الحكمة» (**חכמה**، Chochmah) «توجد من العدم»، لأن العدم هو مستوى التاج).

הוא כתר שהוא הממוצע בין המאציל לנאצלים להיות מאין יש ולכן יש כח זה גם להמל' הוא בחי' עפר להצמיח כל צמח האדמה בגשמיות

وهذا هو التاج، وهو الوسيط بين المُفيض والمُفاض عليهم، لكي يكون هناك شيء من لا شيء. ولذلك فإن للملكوت أيضًا هذه القدرة؛ فهو مستوى التراب، الذي يجعل كل نبات الأرض ينبت ماديًا.

וגם ברוחניות יש כח להמל' שהוא סוף המדרגו' [המדרגות] **מקור אתדל"ת** [אתערותא דלתתא] **להיות אתדל"ע** [אתערותא דלעילא] **להמשיך אור הי"ס** [הי' ספירות] **כו'**

وكذلك روحيًا، للملكوت، وهو نهاية المستويات، قدرةٌ على أن يكون مصدر استثارة من الأسفل (**אתערותא דלתתא**، isarusa dilesata)، فتكون استثارة من الأعلى (**אתערותא דלעילא**، isarusa dileila)، لإنزال نور الصفات المنبثقة العشر (**ספירות**، Sefiros)، إلخ.

משא״כ אבק הוא דאשתאר מן נורא כמשל העצים שדולקים באש שהאש שואב יסוד אר״מ [אש רוח מים] **שבתוכו**

أما الغبار (**אבק**) فليس كذلك؛ فهو «ما تبقّى من النار»، كما في مثال الحطب الذي يحترق بالنار: إذ تستخلص النار عناصر النار والهواء والماء الكامنة فيه.

ולא נשאר אלא יסוד העפר שהוא האפר ואפר זה הוא אינו מצמיח כמו עפר (שמצמיח מעצמו אלא זורעין בו ומצמיח שלכן הוא כשר לכסוי הדם)

ولا يبقى إلا عنصر التراب، وهو الرماد؛ وهذا الرماد لا يُنبت الأشياء كما يفعل التراب (الذي يُنبت الأشياء من تلقاء نفسه؛ أما [مع الرماد] فيُبذر فيه البذر فينبت، ولذلك يصلح لتغطية الدم).

כך עד״מ מל׳ דקליפה היא אחר גמר כל הבירורים שעיקר הויות הקליפות הוא ע״י שבה״כ [שבירת הכלים] **ומה שנברר תחלה היותר מובחר הוא נעשה אצי׳ והנשאר נעשה בריאה כו׳**

وهكذا، على سبيل المثال، يكون ملكوت القشرة (**קליפה**، kelipah) بعد اكتمال جميع التنقيات. فالوجود الأساسي للقشور (**קליפות**، kelipos) إنما نشأ من تحطّم الأوعية؛ وما نُقّي أولًا، وهو الأجود، صار عالم الانبثاق (**אצילות**، Atzilus)، وما بقي صار عالم الخلق (**בריאה**، Beriah)، إلخ.

עד שהמדרגה התחתונה סוף כל הבירורים מה שא״א עוד לברר שם הם הקליפות

حتى أدنى مستوى، نهاية جميع عمليات التصفية، حيث توجد القشور (**קליפות**, kelipos) التي لم يعد من الممكن تصفيتها.

ולא נשאר בהם אלא חיות מועט כמו אבק שכשזורעין בו עכ״פ [על כל פנים] **מצמיח (ומ״מ אינו כמו עפר שמצמיח מעצמו ואם זורעים בו מצמיח בו כהנה וכהנה)**

ولا يبقى فيها إلا قليل من قوة الحياة (**חיות**, chayus)، كالغبار (**אבק**, avak) الذي ينبت فيه شيء إذا بُذر، على أي حال؛ لكنه ليس كالأرض التي تنبت من تلقاء نفسها، وإذا بُذر فيها شيء أنبتته أضعافًا مضاعفة.

וחיות הזה הוא ג״כ רק בזמן הגלות אבל לע״ל [לעתיד לבוא] **ואת רוח הטמאה אעביר כו׳. ולא יהיה להם חיות מכל וכל.**

وهذه **חיות** أيضًا لا تكون إلا في زمن المنفى؛ أما في الزمن الآتي، «فسأزيل روح النجاسة»، إلخ، ولن تبقى لها **חיות** على الإطلاق.

וע״ז ארז״ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] **העלו אבק עד כה״כ** [כסא הכבוד] **היא מל׳ דאצי׳ שגם בחי׳ אבק נתכלל למעלה ע״י הבירור של יעקב**

وعن هذا قال حكماؤنا، **ז״ל**: «رفعوا الغبار حتى عرش المجد»، وهو الملكوت (**מלכות**, Malchus) في عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus)؛ إذ أُدرج حتى مستوى الغبار ضمن القداسة في الأعلى، بفضل تصفية يعقوب (**יעקב**).

כמו שכאשר ויאבק איש עמו גם יעקב נתחזק ובירר ממנו (והעלו ל׳ [לשון] **רבים לפי שהבירור היה ע״י שניהם יעקב הוא המברר וס״מ** [וסמאל] **הוא המתברר כו׳)**

فكما أن «رجلًا صارع معه»، اشتدّ عود يعقوب أيضًا وصفّى منه شيئًا (وجاء لفظ «رفعوا» بصيغة الجمع لأن التصفية تمت على يد كليهما: يعقوب هو المُصفّي، وسمائيل (**סמאל**, Samael) هو المُصفّى، إلخ).

וכמו שחבק הס״מ [הסמאל] **ידיו חו״ג** [חסד וגבורה] **על גופו של יעקב כך חבק ידיו יעקב חו״ג** [חסד וגבורה] **שלו על גופו של ס״מ** [סמאל]

وكما أحاط سمائيل بجسد يعقوب بذراعيه، أي بصفتي الإحسان (**חסד**, Chesed) والشدة (**גבורה**, Gevurah)، أحاط يعقوب أيضًا بجسد سمائيل بذراعيه، أي بصفتي **חסד** و **גבורה** الخاصتين به؛

כי כן דרך המתאבקים במלחמה וכך הוא דרך מלחמת היצה״ר [היצר הרע] **כמארז״ל** [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **לעולם ירגיז כו׳ ולכן גדול כח התשובה (כי הבירור היינו ענין תשובה כו׳)**

فهذا هو شأن المتصارعين في القتال. وعلى هذا النحو أيضًا تجري الحرب مع الميل إلى الشر، كما قال حكماؤنا، **ז״ל**: «ليُثير الإنسان دائمًا»، إلخ. ولذلك عظم شأن التوبة (**תשובה**, teshuvah) (فالتصفية هي شأن التوبة، إلخ)،

ובמקום שבע״ת [שבעלי תשובה] **כו׳ דמשכין לי׳ בחילא יתיר כו׳ והיינו מלחמת זלעו״ז** [זה לעומת זה] **דז״א ועד״ז מתברר גם האבק במלחמת זלעו״ז** [זה לעומת זה] **דנוק׳** [דנוקבא]

و«في الموضع الذي يقف فيه أصحاب التوبة (**בעלי תשובה**, baalei teshuvah) [يقفون]»، إلخ، إذ يجذبون الفيض الإلهي إلى الأسفل بقوة أعظم، إلخ. وهذه هي حرب «واحد بإزاء الآخر» في مستوى الوجه المصغّر (**ז"א / זעיר אנפין**, Z'eir Anpin)؛ وعلى نحو مماثل يُصفّى الغبار أيضًا في حرب «واحد بإزاء الآخر» في مستوى الجانب الأنثوي / صفة الملكوت (**נוקבא**, Nukva)،

וכמ״ש בזוהר ע״פ בכל לבבך בב׳ יצריך דא הוא רזא כו׳. והאבק הוא מל׳ דקליפה.

كما ورد في الزوهار (**זהר**) في تفسير «بكل قلبك (**לבבך**, levavcha)»: «بميوليك كليهما؛ هذا هو السرّ»، إلخ. والغبار (**אבק**, avak) هو الملكوت (**מלכות**, Malchus) من القشرة (**קליפה**, kelipah).

עלה עד כסה"כ [כסא הכבוד] **מל' דקדושה שמבחי' מל' הוא שמשתלשל מעולם ועד עולם עד מל' דעשי'** [דעשיה] **להיות מקור האבק כי משם יפרד כו'**

ارتفع إلى عرش المجد، ملكوت القداسة؛ فمن مستوى أو جانب (**בחינה**، bechinah) **מלכות** يتسلسل [النور] من عالم إلى عالم، حتى **מלכות** عالم الفعل (**עשיה**، Asiyah)، ليكون منبع الغبار؛ إذ من هناك يتفرّع، إلخ؛

כי ז"א ונוק' [ונוקבא] **דקליפה נגד ז"א ונוק'** [ונוקבא] **דקדושה והבירור הוא להיות מל' דקליפה נכללת במל' דקדושה וז"א בז"א דקדושה כו':**

لأن الوجه المصغّر (**ז"א / זעיר אנפין**، Z'eir Anpin) والجانب الأنثوي / صفة الملكوت (**נוקבא**، Nukva) من **קליפה** يقابلان الوجه المصغّر والجانب الأنثوي من القداسة؛ والتنقية هي أن تندرج **מלכות** من **קליפה** في **מלכות** من القداسة، و**ז"א / זעיר אנפין** في **ז"א / זעיר אנפין** من القداسة، إلخ.

LikuteiTorah.com
الباراشا الحاسيدية

حول هذه الطبعة

This edition contains the Hebrew text وthe English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

الترجمة العربية والشروح: أُعدّت لموقع LikuteiTorah.com بمساعدة الذكاء الاصطناعي (openai/gpt-6-luna-pro:batch)، وقورنت بالنص العبري وبموقع سفاريا؛ ولم يراجعها محرر بشري بعد. يرجى التحقق من كل ما هو مهم بالرجوع إلى النص العبري.

طلب الريبي أن تُدرَس مَاماريم باراشا الأسبوع، «الباراشا الحسيدية»، خلال ذلك الأسبوع، موزعة على أيامه السبعة (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). لماذا ندرسها، وما بركات الريبي: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

مشروع مجاني غير تجاري؛ لا يُباع هنا شيء. والمشروع غير تابع لكيهوت أو سفاريا أو مكتبة لوبافيتش. © likuteitorah.com

من likuteitorah.com/ar/torah-ohr/vayishlach/6/

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق